

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 7.8.2020
COM(2020) 360 final

2020/0165 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON DIREKTIIVI

**yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta
siltä osin kuin on kyse verovelvollisten tunnistamisesta Pohjois-Irlannissa**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista (EU) 31. tammikuuta 2020. Erosopimuksen¹ mukaisesti se on nykyisin EU:n ulkopuolinen maa.

EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat kuitenkin yhdessä sopineet vuoden 2020 loppuun ulottuvasta siirtymäkaudesta, jonka aikana muun muassa EU:n arvonlisäverolainsäädäntöä sovelletaan edelleen Yhdistyneessä kuningaskunnassa².

EU:n arvonlisäverolainsäädäntöä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan 1. tammikuuta 2021 alkaen. Erosopimukseen kuuluvan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan³, jäljempänä 'pöytäkirja', perusteella Pohjois-Irlanti kuuluu kuitenkin edelleen tavaroita koskevan EU:n arvonlisäverolainsäädännön piiriin, jotta vältetään tiukka rajavalvonta Irlannin ja Pohjois-Irlannin välillä. Sen sijaan palvelujen osalta Pohjois-Irlannin katsotaan olevan yhdessä muun Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa EU:n ulkopuolella.

Tämä johtaa väistämättä kaksinkertaiseen tai sekamuotoiseen arvonlisäverojärjestelmään Pohjois-Irlannissa, sillä siellä sijaitsevien tavaroiden luovutuksiin, yhteisöhankintoihin ja tuontiin sovelletaan yhdenmukaistettuja EU:n sääntöjä alv-direktiivin⁴ V osastossa säädettyjen, verollisten liiketoimien paikkaa koskevien sääntöjen mukaisesti, kun taas siellä suoritettuihin palveluihin ei sovelleta EU:n arvonlisäverojärjestelmää.

Jotta EU:n arvonlisäverojärjestelmä toimisi moitteettomasti, on olennaisen tärkeää, että 214 artiklassa luetellut verovelvolliset, jotka Pohjois-Irlannissa suorittavat tavaroiden luovutuksia (myös niin sanottuja yhteisöluovutuksia) tai yhteisöhankintoja (mukaan lukien oikeushenkilöiden, jotka eivät ole verovelvollisia, suorittamat yhteisöhankinnat), rekisteröidään arvonlisäverovelvollisiksi EU:n sääntöjen mukaisesti. Tämä on tarpeen myös, jotta voidaan varmistaa sellaisten vapaaehtoisten erityisjärjestelmien moitteeton toiminta, joita sovelletaan muille kuin verovelvollisille palveluja suorittaviin tai tavaroiden etämyyntiä harjoittaviin verovelvollisiin.

Tästä näkökulmasta on tärkeää, että kyseiset verovelvolliset (ja tapauksen mukaan oikeushenkilöt, jotka eivät ole verovelvollisia) rekisteröidään Pohjois-Irlannissa erillisellä EU:n sääntöjen mukaisesti myönnettävällä EU:n arvonlisäverotunnisteella, joka eroaa Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaisesti myönnettävistä Yhdistyneen kuningaskunnan arvonlisäverotunnisteista (joiden etuliite on "GB"). On mahdollista, että tämä EU:n arvonlisäverotunniste on annettava Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovellettavan arvonlisäverotunnisteen lisäksi esimerkiksi silloin, kun yritys sekä luovuttaa tavaroita että suorittaa palveluja Pohjois-Irlannissa.

Pohjois-Irlantiin suuntautuvaan ja sieltä lähtevään tavarakauppaan osallistuville yrityksille olisi erityisesti oltava selvää ja helposti ymmärrettävää, milloin sovelletaan EU:ssa voimassa olevia sääntöjä ja milloin Yhdistyneessä kuningaskunnassa voimassa olevia sääntöjä. EU:n arvonlisäverotunnisteella on tärkeä rooli EU:n arvonlisäverojärjestelmän toiminnassa. Sillä esimerkiksi perustellaan niin sanottujen yhteisöluovutusten vapautusta (VIES-järjestelmän

¹ Neuvoston sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL C 384 I, 12.11.2019, s. 1).

² Katso erosopimuksen 126 ja 127 artikla.

³ EUVL C 384 I, 12.11.2019, s. 92.

⁴ Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

kautta) sekä määritetään sovellettavat arvonlisäveron palautusmenettelyt (EU:n alv-palautusjärjestelmä⁵ tai 13. direktiivi⁶), arvonlisäveroryhmä, kolmenväliset liiketoimet ja ketjuliiketoimet ("väliportaan toimija"), call off -varastojärjestelyt, tullimenettely 42, turvaverkko (yhteisöhanhinnan paikka arvonlisäverotunnisteen myöntäneessä jäsenvaltiossa).

Sen vuoksi ehdotetaan, että Pohjois-Irlannissa käytettävillä arvonlisäverotunnisteilla on erityinen etuliite "XI". Uusi erityinen etuliite on tarpeen, koska Pohjois-Irlannilla ei ole erityistä ISO 3166 alpha-2 koodia, jolla alv-direktiivin 215 artiklan mukaisesti määritetään arvonlisäverotunnisteiden etuliitteet EU:ssa. ISO:n mukaan on kuitenkin mahdollista käyttää X-koodeja sellaisten alueiden osalta, joilla ei ole erityistä koodia. Sen vuoksi koodi "XI" on looginen valinta.

Todettakoon, että vaikka alv-direktiivin 214 artiklassa säädetään yleisestä velvollisuudesta yksilöidä arvonlisäverovelvolliset (ja tapauksen mukaan oikeushenkilöt, jotka eivät ole verovelvollisia), alv-direktiivin 272 artiklassa säädetyn edellytyksin on myös mahdollista jättää tietyt verovelvolliset tämän ja muiden velvoitteiden ulkopuolelle. Yhdistynyt kuningaskunta voisi sen vuoksi päättää rajoittaa tunnistamisen erityisellä etuliitteellä niihin Pohjois-Irlannissa toimiviin kauppiaisiin, jotka tosiasiallisesti harjoittavat EU:n sisäistä tavarakauppaa, ja sulkea sen ulkopuolelle esimerkiksi yritykset, jotka toimittavat tavaraa ainoastaan kotimaassa.

Kuten edellä on jo mainittu, arvonlisäverotunnisteella (jossa on oikea maakohtainen etuliite) on tärkeä merkitys EU:n sisäisessä kaupassa. Voimassa oleva arvonlisäverotunniste, jossa on oikea etuliite, on nykyään aineellinen edellytys alv-direktiivin 138 artiklassa säädetyn vapautuksen soveltamiselle niin sanottuihin tavaroiden yhteisöluovutuksiin. Hakijoiden on myös voitava käyttää EU:n alv-palautusjärjestelmää.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotettu koodin "XI" käyttö on linjassa sen suunnitellun käyttötarkoituksen kanssa. Sitä on tarkoitus käyttää tulli- ja valmisteverotarkoituksiin Pohjois-Irlannin osalta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on yhdenmukainen pöytäkirjan yleisen täytäntöönpanon kanssa, koska sillä varmistetaan, että Pohjois-Irlannin erityisasemaa valmistellaan hyvissä ajoin ja asianmukaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan erottua EU:sta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Direktiivillä muutetaan alv-direktiiviä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artiklan nojalla. Kyseisen määräyksen mukaan neuvosto antaa yksimielisesti erityisessä lainsäätämisyjärjestyksessä sekä Euroopan parlamenttia ja talous- ja sosiaalikomiteaa

⁵ Neuvoston direktiivi 2008/9/EY, annettu 12 päivänä helmikuuta 2008, yksityiskohtaisista säännöistä direktiivissä 2006/112/EY säädetyn arvonlisäveron palauttamiseksi palautusjäsenvaltioon sijoittautumattomille mutta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille verovelvollisille (EUVL L 44, 20.2.2008, s. 23).

⁶ Kolmastoista neuvoston direktiivi 86/560/ETY, annettu 17 päivänä marraskuuta 1986, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavaa arvonlisäveron palautusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt (EYVL L 326, 21.11.1986, s. 40).

kuultuaan säännökset jäsenvaltioiden sääntöjen yhdenmukaistamisesta välillisen verotuksen alalla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa määrätyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti unionin tasolla voidaan toteuttaa toimia vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa suunniteltujen toimien tavoitteita vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla.

Yksittäiset jäsenvaltiot eivät voi päättää Pohjois-Irlantia koskevista arvonlisäverojärjestelyistä näiden luonteen vuoksi. Lisäksi arvonlisävero on unionin tasolla yhdenmukaistettu vero. Tästä syystä mikä tahansa aloite, jolla otetaan käyttöön erityinen koodi käytettäväksi EU:n arvonlisäverojärjestelmässä Pohjois-Irlannin osalta, edellyttää komission ehdotusta alv-direktiivin muuttamisesta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen siltä osin kuin on kyse erityisen koodin käyttöönotosta Pohjois-Irlannin osalta, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden, erityisesti sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan saavuttamiseksi, Yhdistyneen kuningaskunnan erottua EU:sta. Kuten toissijaisuustestin tapauksessa, jäsenvaltiot eivät voi käsitellä Pohjois-Irlannin erityistilanteen käytännön näkökohtia EU:n arvonlisäverojärjestelmässä ilman alv-direktiivin muuttamista koskevaa ehdotusta.

- **Toimintatavan valinta**

Toimintatavaksi ehdotetaan direktiiviä, koska kyseessä on alv-direktiivin muuttaminen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole kielteisiä vaikutuksia unionin talousarvioon.

Tässä yhteydessä muistutetaan, että Pohjois-Irlannissa verotettavista liiketoimista saatavia tuloja ei pöytäkirjan 8 artiklan toisen kohdan mukaisesti makseta EU:lle.

Ehdotus

NEUVOSTON DIREKTIIVI**yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse verovelvollisten tunnistamisesta Pohjois-Irlannissa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 113 artiklan yhdessä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen¹ 131 artiklan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,

noudattaa erityistä lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista 31 päivänä tammikuuta 2020 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroa Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen, jäljempänä 'erosopimus', perusteella. Erosopimuksessa määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020. Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan edelleen unionin arvonlisäverolainsäädäntöä. Siirtymäkauden päätyttyä unionin arvonlisäverolainsäädäntöä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- (2) Erosopimukseen kuuluvan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan, jäljempänä 'pöytäkirja', 8 artiklan mukaisesti unionin arvonlisäverolainsäädäntöä sovelletaan kuitenkin edelleen Pohjois-Irlannissa⁴ tavaroihin siirtymäkauden jälkeen, jotta vältetään tiukka rajavalvonta Irlannin ja Pohjois-Irlannin välillä.
- (3) Verovelvollisiin ja tiettyihin oikeushenkilöihin, jotka eivät ole verovelvollisia, sovelletaan sen vuoksi unionin arvonlisäverolainsäädäntöä tavaraliiketoimien osalta Pohjois-Irlannissa, mutta niihin sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan arvonlisäverolainsäädäntöä kaikkien muiden liiketoimien osalta Yhdistyneessä kuningaskunnassa, mukaan lukien Pohjois-Irlanti.

¹ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

² EUVL C , , s. .

³ EUVL C , , s. .

⁴ Edellyttäen, että Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artiklassa tarkoitetulla demokraattisella suostumuksella jatketaan pöytäkirjan 8 artiklan soveltamista.

- (4) Unionin arvonlisäverojärjestelmän moitteettoman toiminnan varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että annetaan erillinen arvonlisäverotunniste jokaiselle neuvoston direktiivin 2006/112/EY⁵ 214 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa luetellulle verovelvolliselle, joka Pohjois-Irlannissa suorittaa tavaroiden luovutuksia tai yhteisöhankintoja (mukaan lukien oikeushenkilöiden, jotka eivät ole verovelvollisia, suorittamat yhteisöhankinnat), ja sellaiselle verovelvolliselle, johon sovelletaan vapaaehtoista erityisjärjestelmää muille kuin verovelvollisille suoritettavien palvelujen tai tavaroiden etämyynnin harjoittamisen vuoksi.
- (5) Sen vuoksi Pohjois-Irlannissa olisi otettava käyttöön erilliset arvonlisäverotunnisteet, joissa on erityinen etuliite, jotta voidaan erottaa toisistaan yhtäältä verovelvolliset ja oikeushenkilöt, jotka eivät ole verovelvollisia, ja joiden Pohjois-Irlannissa sijaitsevilla tavaroilla suoritettuihin liiketoimiin sovelletaan unionin arvonlisäverolainsäädäntöä, ja toisaalta henkilöt, jotka suorittavat muita liiketoimia, joita varten ne on rekisteröity arvonlisäverotarkoituksissa Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- (6) Arvonlisäverotunnisteiden etuliitteet unionissa perustuvat pääsääntöisesti maiden ISO 3166 alpha-2 koodeihin. Pohjois-Irlannilla ei ole kyseisen järjestelmän mukaista koodia, mutta ISO:n mukaan on mahdollista käyttää X-koodeja sellaisten alueiden osalta, joilla ei ole erityistä koodia. Sen vuoksi on aiheellista ehdottaa Pohjois-Irlantia varten koodia ”XI”.
- (7) Direktiiviä 2006/112/EY olisi sen vuoksi muutettava,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Lisätään direktiivin 2006/112/EY 215 artiklaan kolmas kohta seuraavasti:

”Pohjois-Irlannin osalta käytetään etuliitettä ”XI”.”

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2020. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.
Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

⁵ Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*